

COMISIA EUROPEANĂ

Bruxelles, 19.6.2012
COM(2012) 286 final

**COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU,
COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL ȘI COMITETUL REGIUNILOR**

Strategia UE pentru perioada 2012-2016 în vederea eradicării traficului de persoane

COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU, COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL ȘI COMITETUL REGIUNILOR

Strategia UE pentru perioada 2012-2016 în vederea eradicării traficului de persoane

1. PREZENTAREA CONTEXTULUI

Traficul de persoane este sclavia timpurilor noastre. Victimele sunt adesea recrutate, transportate sau găzduite prin uz de forță, prin constrângere sau prin înșelăciune, fiind supuse exploatării, inclusiv exploatării sexuale, muncii forțate sau prestării forțate de servicii, cerșetoriei, activităților infracționale sau prelevării de organe¹. Traficul de persoane constituie o încălcare gravă a libertății și demnității individuale și o formă gravă de **infracțiune**, care adesea are implicații pe care țările nu le pot aborda în mod eficace pe cont propriu.

Traficul de persoane ia numeroase forme diferite și evoluează odată cu schimbarea circumstanțelor socioeconomice. Acesta vizează femei și bărbați, fete și băieți aflați în situații vulnerabile. Conform ultimelor estimări furnizate de Organizația Internațională a Muncii (OIM) în iunie 2012 și care se referă la perioada 2002-2011, numărul victimelor traficate pentru a fi supuse muncii forțate, inclusiv exploatării sexuale forțate, este de 20,9 milioane de persoane la nivel mondial², dintre care aproximativ 5,5 milioane de copii. Cu toate acestea, se crede că și estimările respective sunt prudente.

Traficul de persoane este o formă lucrativă de criminalitate care generează în fiecare an profituri de zeci de miliarde de euro³ pentru autorii săi.

În raportul din 2010 al Biroului ONU pentru droguri și criminalitate (UNODC) se precizează că, la nivel mondial, 79 % din victimele identificate ale traficului de persoane au fost supuse exploatării sexuale, 18 % muncii forțate și 3 % altor forme de exploatare. Din aceste victime, 66 % erau femei, 13 % fete, 12 % bărbați și 9 % băieți⁴.

Datele colectate de Comisie în septembrie 2011 cu privire la victimele traficului de persoane, investigațiile poliției, urmărirea în justiție și condamnările pronunțate sunt analizate în

¹ Traficul de persoane este diferit de traficul ilegal de migranți (migrația facilitată), deoarece implică uzul de forță și exploatarea victimelor și deoarece nu este necesar ca acestea să treacă o frontieră sau să fie transportate fizic.

² Organizația Internațională a Muncii, „ILO 2012 Global estimates of forced labour” (Estimările din 2012 la nivel mondial ale OIM privind munca forțată), iunie 2012. În raport se arată că traficul de persoane poate fi considerat ca muncă forțată, estimările reflectând toate formele de trafic de persoane în scopul exploatării prin muncă și al exploatării sexuale (pagina 13).

³ La nivel mondial, profiturile anuale obținute din exploatarea tuturor victimelor care au fost traficate în scopul de a fi supuse muncii forțate sunt estimate la 31,6 miliarde USD. Din această sumă, 15,5 miliarde USD, respectiv 49 %, sunt generate în economiile industrializate [informație furnizată de Patrick Belser în documentul de lucru intitulat „Forced Labor and Human Trafficking: Estimating the Profits” (Munca forțată și traficul de persoane: estimarea profiturilor), Geneva, Biroul Internațional al Muncii, 2005].

⁴ „The Globalization of Crime: A Transnational Organized Crime Threat Assessment” (Globalizarea criminalității: o evaluare a amenințării pe care o reprezintă criminalitatea organizată transnațională), UNODC, 2010.

prezent pe criterii de sex, vârstă, formă de exploatare și cetățenie⁵. Rezultatele preliminare par a fi în concordanță cu statisticile din raportul UNODC. Trei sferturi din victimele înregistrate au fost traficate în scopul exploatării sexuale (înregistrându-se o creștere de la 70 % în 2008 la 76 % în 2010), iar restul în scopul exploatării prin muncă (înregistrându-se o scădere de la 24 % în 2008 la 14 % în 2010), al cerșitului forțat (3 %) și al aservirii domestice (1 %). Douăzeci și unu de state membre ale UE au fost în măsură să ofere informații defalcate pe sexe. Conform acestora, pe parcursul celor trei ani analizați, femeile și fetele au fost principalele victime ale traficului de persoane; femeile au reprezentat 79 % din victime (dintre care 12 % fete) și bărbații au reprezentat 21 % din victime (dintre care 3 % băieți). Majoritatea statelor membre au raportat că cele mai multe victime proveneau din UE, în principal din România, Bulgaria, Polonia și Ungaria. Majoritatea victimelor raportate din țările terțe proveneau din Nigeria, Vietnam, Ucraina, Rusia și China.

Traficul de persoane este un fenomen transnațional complex, care are drept cauze profunde vulnerabilitatea în fața sărăciei, lipsa unor culturi democratice, inegalitatea de gen și violența împotriva femeilor, situațiile de conflict și post-conflict, neintegrarea socială, lipsa de perspective și de locuri de muncă, lipsa accesului la educație, munca copiilor și discriminarea.

Acțiunea UE privind combaterea traficului de persoane

Traficul de persoane este interzis în mod specific de articolul 5 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

Angajamentul politic la nivelul UE de a aborda problema traficului de persoane este reflectat de numărul mare de inițiative, măsuri și programe de finanțare instituite încă din anii '90 în acest domeniu, atât în cadrul UE, cât și în țările terțe⁶.

Un important pas înainte a fost făcut recent prin adoptarea **Directivei 2011/36/UE privind prevenirea și combaterea traficului de persoane și protejarea victimelor acestuia**⁷. Directiva adoptă o abordare globală și integrată care pune accentul pe drepturile omului și pe drepturile victimelor și care ia în considerare dimensiunea de gen. Se preconizează că directiva va avea un impact considerabil, odată ce va fi pe deplin transpusă de statele membre; data-limită a transpunerii este 6 aprilie 2013. Directiva nu se concentrează doar pe aplicarea legii, ci vizează, de asemenea, să prevină infracțiunile și să asigure că victimele traficului de persoane au posibilitatea de a se reface și de a se reintegra în societate.

Până atunci, mai multe instrumente ale UE din diverse domenii de politică contribuie la combaterea traficului de persoane⁸. Legislația UE referitoare la dreptul victimelor traficului

⁵ Statisticile colectate prin intermediul Eurostat pe baza răspunsurilor primite din partea tuturor celor 27 de state membre pentru perioada 2008-2010 oferă o imagine de ansamblu.

⁶ Comunicare *privind traficul cu femei în scopul exploatării sexuale* [(COM(96) 567 final], Comunicare *privind combaterea traficului de persoane: o abordare integrată și propuneri pentru un plan de acțiune* [(COM(2005) 514 final], Planul UE privind cele mai bune practici, normele și procedurile pentru combaterea și prevenirea traficului de persoane (2005/C 311/01) și documentul de lucru al serviciilor Comisiei privind *evaluarea și monitorizarea punerii în aplicare a planului UE* [COM(2008) 657 final].

⁷ Directiva 2011/36/UE privind prevenirea și combaterea traficului de persoane și protejarea victimelor acestuia, JO L 101, 15.4.2011.

⁸ Propunerea de directivă privind drepturile victimelor [COM(2011) 275 final]; acțiunile de combatere a violenței împotriva femeilor, în cadrul cărora egalitatea de gen și lupta împotriva discriminării sunt elemente fundamentale; O agendă a UE pentru drepturile copilului [COM (2011) 0060 final]; Planul de acțiune privind minorii neînsoțiți [COM (2010) 213 final]; Directiva 2009/52/CE privind sancțiunile la

de persoane de a avea reședința în UE, la exploatarea sexuală a copiilor și la sancțiunile împotriva angajatorilor care, în cunoștință de cauză, angajează lucrători din țări terțe aflați în situație de ședere ilegală completează Directiva privind combaterea traficului de persoane. **Strategia de securitate internă a UE în acțiune** abordează, de asemenea, problema traficului de persoane⁹.

Cadrul general al politicii externe a UE în domeniul migrației – **abordarea globală în materie de migrație și mobilitate**¹⁰ – subliniază importanța cooperării cu țările terțe de origine, de tranzit și de destinație și identifică prevenirea și reducerea imigrației ilegale și a traficului de persoane ca fiind unul dintre cei patru piloni ai săi. Această direcție este urmată, de asemenea, în cadrul **documentului orientat către acțiune din 2009 privind consolidarea dimensiunii externe a UE în combaterea traficului de persoane**¹¹.

Traficul de persoane este abordat, de asemenea, în numeroase instrumente în materie de relații externe, cum ar fi rapoartele anuale privind progresele înregistrate de țările candidate și cele potențial candidate, foile de parcurs și planurile de acțiune privind dialogurile cu țările terțe referitoare la liberalizarea vizelor, documentele de strategie de țară, programele indicative naționale și regionale, precum și programele din cadrul politicii europene de vecinătate. Traficul de persoane este abordat, de asemenea, în cadrul planurilor de acțiune bilaterale și al dialogului în materie de politică în curs de desfășurare cu țările terțe¹².

O astfel de gamă largă de măsuri legislative și de politică implică riscul suprapunerii și duplicării inițiativelor. Prin urmare, obiectivul prezentei strategii este de a furniza un cadru coerent pentru inițiativele existente și cele preconizate, de a stabili priorități, de a remedia deficiențe și, prin urmare, de a completa directiva recent adoptată. Comisia a numit deja un coordonator al UE pentru combaterea traficului de persoane, care și-a început activitatea în martie 2011¹³ și care va supraveghea punerea în aplicare a prezentei strategii. De asemenea, Comisia a creat un site internet¹⁴ dedicat combaterii traficului de persoane, care este actualizat periodic. Site-ul internet a fost conceput ca un ghișeu unic pentru practicieni și publicul larg.

Acțiunea internațională

Traficul de persoane a beneficiat deja de multă atenție la nivel internațional. Principalele instrumente sunt Protocolul de la Palermo al ONU privind combaterea traficului de persoane și Convenția Consiliului Europei privind acțiunea împotriva traficului de persoane¹⁵. **Nu toate**

adresa angajatorilor care angajează în cunoștință de cauză resortisanți din țări terțe aflați în situație de ședere ilegală și propunerea de directivă privind ocuparea unor locuri de muncă sezoniere de către resortisanții țărilor terțe [COM(2010) 379 final].

⁹ Comunicare privind *strategia de securitate internă a UE în acțiune: cinci pași către o Europă mai sigură*, COM (2010) 673 final.

¹⁰ Comunicare privind *abordarea globală în materie de migrație și mobilitate* [COM (2011) 743 final].

¹¹ 11450/5/09 REV 5, 19 noiembrie 2009 și 9501/3/11 REV 3, 4 iulie 2011.

¹² În special în contextul dialogurilor privind drepturilor omului care au avut loc cu peste 40 de țări din întreaga lume și al dialogurilor în materie de migrație și mobilitate care cuprind șapte procese regionale vizând peste o sută de țări și peste douăzeci de procese bilaterale.

¹³ Printre sarcinile sale se numără formularea unui răspuns la necesitatea urgentă de a asigura o planificare strategică coerentă și coordonată la nivelul UE, precum și cu organizațiile internaționale și cu țările terțe, pentru a aborda această problemă în mod global.

¹⁴ <http://ec.europa.eu/anti-trafficking/index>.

¹⁵ Protocolul privind prevenirea, reprimarea și pedepsirea traficului de persoane, în special de femei și copii, adițional la Convenția Organizației Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale, seria

statele membre au ratificat ambele instrumente juridice și ar trebui să facă acest lucru. Într-adevăr, Comisia îndeamnă statele membre să ratifice toate instrumentele, acordurile și obligațiile juridice internaționale relevante care vor îmbunătăți eficacitatea, coordonarea și coerența combaterii traficului de persoane¹⁶.

2. PRIORITĂȚI-CHEIE

Prin prezenta strategie, Comisia Europeană urmărește să **pună accentul pe măsuri concrete care vor susține transpunerea și punerea în aplicare a Directivei 2011/36/UE, vor aduce valoare adăugată și vor completa acțiunile întreprinse de guvernele, organizațiile internaționale și societatea civilă din UE și din țările terțe.**

Principala responsabilitate în materie de combatere a traficului de persoane revine statelor membre. Scopul prezentei comunicări este de a expune modul în care Comisia Europeană intenționează să sprijine statele membre în acest demers. Hotărârea Rantsev/Cipru și Rusia¹⁷ constituie un punct de referință decisiv în materie de drepturi ale omului, stabilind în mod clar obligația statelor membre de a lua măsurile necesare pentru abordarea diferitelor aspecte ale traficului de persoane. Printre acestea se numără recrutarea, investigarea, urmărirea în justiție, protecția drepturilor omului și acordarea de asistență victimelor. În cazul în care autoritățile au luat cunoștință de un caz de trafic de persoane sau au fost informate că cineva riscă să fie o victimă a traficului de persoane, acestea au obligația de a lua măsurile corespunzătoare.

Măsurile incluse în prezenta strategie au rezultat în urma unei analize aprofundate a măsurilor și a politicilor deja existente, a activității grupului de experți¹⁸, a amplelor consultări cu guverne, organizații ale societății civile, parteneri sociali, cadre didactice universitare, organizații internaționale, raportori naționali sau mecanisme echivalente și alte părți interesate. Strategia include și punctele de vedere ale victimelor traficului de persoane.

Prezenta strategie identifică **cinci priorități** asupra cărora UE ar trebui să se concentreze pentru a aborda problema traficului de persoane. De asemenea, strategia prezintă o serie de acțiuni pe care Comisia Europeană le propune pentru a fi puse în aplicare în următorii cinci ani, împreună cu alți actori, inclusiv statele membre, Serviciul European de Acțiune Externă, instituțiile UE, agențiile UE, organizațiile internaționale, țările terțe, societatea civilă și sectorul privat. Aceste priorități sunt următoarele:

A. identificarea, protecția și acordarea de asistență victimelor traficului de persoane;

tratate, vol. 2237, p. 319; Convenția privind acțiunea împotriva traficului de persoane (STCE nr. 197), Consiliul Europei, Varșovia, 16 mai 2005.

¹⁶ Convenția ONU privind eliminarea tuturor formelor de discriminare față de femei, New York, 18 decembrie 1979, seria tratate, vol. 1249, p. 13; Convenția ONU cu privire la drepturile copilului, 20 noiembrie 1989, Organizația Națiunilor Unite, seria tratate, vol. 1577, p. 3; Convenția 29/1930 a OIM privind munca forțată; Convenția 105/1957 a OIM privind abolirea muncii forțate; Convenția 182/1999 a OIM privind interzicerea celor mai grave forme ale muncii copiilor și Convenția 189/2011 a OIM privind lucrătorii casnici.

¹⁷ Curtea Europeană a Drepturilor Omului, Rantsev/Cipru și Rusia, plângerea nr. 25965/04, hotărârea (definitivă) din 10 mai 2010.

¹⁸ Grupul de experți oferă consultanță Comisiei în materie de politică și legislație și a fost instituit în baza unor decizii ale Comisiei, cea mai recentă fiind cea din JO L 207, 12.8.2011, p. 14.

- B. intensificarea activității de prevenire a traficului de persoane;**
- C. creșterea numărului acțiunilor de urmărire în justiție a traficantilor;**
- D. consolidarea coordonării și a cooperării între principalii actori și îmbunătățirea coerenței în materie de politică;**
- E. cunoașterea mai aprofundată a preocupărilor emergente referitoare la toate formele de trafic de persoane și formularea unui răspuns eficace la aceste preocupări.**

Elaborarea unei politici multidisciplinare și coerente de combatere a traficului de persoane necesită implicarea unui grup mai divers de actori decât în perioada anterioară. Printre acești actori ar trebui să se numere ofițeri de poliție, polițiști de frontieră, funcționari care se ocupă de problemele legate de imigrație și azil, procurori, avocați, magistrați și funcționari judiciari, inspectori în domeniul locuințelor, al muncii, al sănătății, al protecției sociale și al siguranței, organizații ale societății civile, asistenți sociali și animatori pentru tineret, organizații de protecție a consumatorilor, sindicate, organizații ale angajatorilor, agenții care oferă locuri de muncă temporare, agenții de recrutare, personal consular și diplomatic, precum și actori care sunt mai dificil de contactat, cum ar fi tutorii legali și reprezentanții legali și serviciile de sprijin pentru copii și victime. Voluntarii și persoanele care își desfășoară activitatea în situații de conflict ar putea, de asemenea, să fie implicate.

2.1. PRIORITATEA A: identificarea, protecția și acordarea de asistență victimelor traficului de persoane

Victimele sunt dificil de identificat. Cu toate acestea, este posibil ca persoane din numeroase sectoare ale societății să intre în contact cu o victimă. Este esențial să se identifice victimele potențiale, astfel încât orice persoană care are relații cu o victimă a traficului de persoane să poată răspunde cel mai bine „celor cinci necesități generale ale victimelor”: respect și recunoaștere, asistență, protecție, acces la justiție și despăgubiri. Aceasta permite, de asemenea, poliției și autorităților însărcinate cu urmărirea în justiție să investigheze mai bine infracțiunile și să îi pedepsească pe traficanți. În același timp, este necesar să se instituie mecanisme menite să furnizeze protecție, să acorde asistență și să integreze din punct vedere social victimele traficului de persoane. În conformitate cu directiva din 2011, asistența și sprijinul ar trebui să se bazeze pe necesitățile individuale ale victimei și să includă cel puțin cazare adecvată și sigură, asistență materială, tratament medical, asistență psihologică, consiliere și informare, servicii de traducere și interpretare.

(1) Acțiunea 1: instituirea de mecanisme naționale și transnaționale de sesizare

Statele membre ar trebui să **asigure instituirea unor mecanisme naționale formale și funcționale de sesizare**. Aceste mecanisme ar trebui să descrie procedurile menite să îmbunătățească identificarea, orientarea, protecția și acordarea de asistență victimelor și să includă toate autoritățile publice relevante și societatea civilă. Ar trebui să se prevadă elaborarea unor criterii pentru identificarea victimelor, în vederea utilizării acestora de către toți cei implicați. Statele membre s-au angajat deja să instituie aceste mecanisme până la **sfârșitul anului 2012**, în contextul ciclului de politică a UE care vizează combaterea infracțiunilor grave și a criminalității organizate¹⁹.

¹⁹ Doc. 15358/10 COSI 69.

În temeiul Directivei privind combaterea traficului de persoane, victimele ar trebui să beneficieze de protecție și asistență corespunzătoare, pe baza unor evaluări individuale ale riscului și ale necesităților. Efectuarea evaluărilor ar trebui să facă parte din misiunea care revine mecanismelor naționale de sesizare. Pe baza primelor rezultate obținute de statele membre în urma punerii în aplicare a acestor mecanisme naționale de sesizare, Comisia **va elabora orientări** referitoare la modul de dezvoltare ulterioară a acestora până în 2015. Orientările ar trebui, de asemenea, să abordeze aspecte cum ar fi acordarea de despăgubiri și reîntoarcerea în condiții de siguranță. Rolurile și responsabilitățile tuturor părților implicate ar trebui să fie clar definite.

În prezent, atunci când victimele traversează frontierele, problemele sunt în general rezolvate ad hoc, în mod bilateral. Adesea, acest demers necesită mult timp și este inefficient. În conformitate cu o abordare care pune victima în centrul acțiunilor, până în 2015, Comisia **va elabora un model pentru un mecanism transnațional de sesizare la nivelul UE** care va conecta mecanismele naționale de sesizare în scopul de a îmbunătăți identificarea, orientarea, protecția și acordarea de asistență victimelor.

(2) Acțiunea 2: identificarea victimelor

În prezent, Comisia finanțează un proiect care, în 2014, va **elabora orientări pentru a identifica mai bine victimele traficului de persoane**, luând în considerare lista indicatorilor CE/OIM din 2009 privind traficul de persoane. Orientările respective vor facilita o abordare mai armonizată și vor îmbunătăți identificarea. Acestea ar trebui, de asemenea, să ajute practicienii să identifice victimele, în special victimele traficului de persoane în scopul exploatarei sexuale, al exploatarei prin muncă și al prelevării de organe, precum și copiii care sunt victime ale traficului de persoane.

În plus, astfel cum s-a menționat în Comunicarea Comisiei privind Planul de acțiune de punere în aplicare a Programului de la Stockholm, în 2012, Comisia **va elabora orientări specifice pentru serviciile consulare și polițiștii de frontieră** privind identificarea victimelor traficului de persoane.

(3) Acțiunea 3: protecția copiilor care sunt victime ale traficului de persoane

Copiii sunt în mod special vulnerabili, fiind susceptibili de a deveni victime sau de a face din nou obiectul traficului de persoane. Un studiu elaborat în 2010 de Organizația Internațională pentru Migrație (OIM) arată că din eșantionul de 79 de persoane retrafficate, 84 % erau copii sau tineri sub 25 de ani. În plus, în 18 % din aceste cazuri, victima minoră a fost retrafficată atunci când a devenit adultă. Aceste date evidențiază că minorii traficați sunt expuși riscului de a face din nou obiectul traficului de persoane în decursul vieții adulte²⁰.

Conform legislației UE, copiii care sunt victime ale traficului de persoane beneficiază de protecție, precum și de asistență și sprijin²¹. Sistemele ample de protecție adaptate necesităților copiilor, care asigură coordonarea inter-agenții și multidisciplinară, au un rol

²⁰ OIM, „The Causes and Consequences of Re-trafficking: Evidence from the IOM Human Trafficking Database” (Cauzele și consecințele retrafficării persoanelor: elemente de probă din baza de date a OIM privind traficul de persoane), 2010.

²¹ Directiva 2011/36/UE privind combaterea traficului de persoane și Directiva 2011/92/UE privind combaterea abuzului sexual asupra copiilor, a exploatarei sexuale a copiilor și a pornografiei infantile și de înlocuire a Deciziei-cadru 2004/68/JAI a Consiliului.

fundamental pentru a răspunde nevoilor diverse ale diferitelor grupuri de copii, inclusiv ale victimelor traficului de persoane. Pentru a proteja mai bine copiii, Comisia **va finanța, în 2014, elaborarea de orientări privind sistemele de protecție a copilului.**

Statele membre ar trebui să **consolideze sistemele de protecție a copilului** în cazul situațiilor de trafic. Atunci când se consideră că reîntoarcerea este în interesul superior al copilului, statele membre ar trebui să asigure reîntoarcerea în condiții de siguranță și durabilă a copiilor în țara de origine, din UE și din afara UE, și să împiedice retrafficarea acestora.

În plus, în ceea ce privește traficul de copii, în prezent nu există o definiție uniformă a tutorelui și/sau a reprezentantului în statele membre²², iar rolul, calificările și competențele care le/îi sunt atribuite diferă de la un stat membru la altul²³. În 2014, împreună cu Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene, Comisia intenționează să **elaboreze un model de cele mai bune practici privind rolul tutorilor și/sau al reprezentanților copiilor care sunt victime ale traficului de persoane.**

(4) Acțiunea 4: furnizarea de informații privind drepturile victimelor

Correspondența primită de-a lungul anilor de către Comisie reflectă problemele cu care se confruntă cetățenii în ceea ce privește contactarea autorităților sau a organizațiilor competente pentru a primi informații clare referitoare la drepturile lor la asistență și îngrijire medicală, dreptul lor la un permis de ședere, drepturile pe care le au în calitate de lucrători, drepturile lor privind accesul la justiție și la un avocat, precum și informații referitoare la posibilitatea de a solicita despăgubiri.

În scopul de a informa victimele cu privire la drepturile lor și de a le ajuta să exercite în mod efectiv aceste drepturi, Comisia **va oferi, în 2013, informații clare și ușor de înțeles referitoare la drepturile lucrătorilor, drepturile sociale, drepturile victimelor și drepturile migranților de care beneficiază victimele traficului de persoane în temeiul legislației UE**²⁴. Ca o acțiune subsecventă, în 2014, Comisia **va ajuta statele membre să furnizeze și să disemineze informații similare la nivel național.**

2.2. PRIORITATEA B: intensificarea activității de prevenire a traficului de persoane

O abordare coerentă în materie de prevenire trebuie să includă urmărirea în justiție a infractorilor și acordarea de protecție victimelor și să vizeze toate aspectele traficului de persoane. Activitatea de prevenire trebuie intensificată, luând în considerare cauzele profunde

²² Grupul de experți al UE privind minorii neînsoțiți, reuniunea din 21 iunie 2011 referitoare la tutela copiilor neînsoțiți.

²³ A se vedea, de asemenea, Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene, „Child Trafficking in the EU — Challenges, perspectives and good practices” (Traficul de copii în UE — provocări, perspective și bune practici), iulie 2009.

²⁴ Printre aceste informații se numără drepturile care decurg din Directiva 2004/81/CE privind permisul de ședere eliberat resortisanților țărilor terțe care sunt victime ale traficului de persoane. În prezent, nevalorificarea pe deplin a potențialului directivei și faptul că victimele nu dispun de informații referitoare la drepturile lor au fost identificate ca făcând parte din principalele domenii problematice. Comisia a inițiat un studiu pentru a analiza măsurile în vigoare și sistemele de protecție a victimelor traficului de persoane prevăzute în fiecare stat membru în temeiul directivei, în scopul de a evalua dacă actualele dispoziții oarecum divergente din statele membre constituie un obstacol în calea unei abordări coerente și eficiente în combaterea traficului de persoane. <http://ec.europa.eu/anti-trafficking/index>, <http://ec.europa.eu/immigration> și <http://e-justice.europa.eu>.

ale vulnerabilității persoanelor susceptibile să devină victime ale traficului de persoane, iar abordarea acestor cauze ar trebui să constituie un aspect-cheie al prevenirii în UE și în țările terțe.

(1) Acțiunea 1: înțelegerea și reducerea cererii

Schimbul de cele mai bune practici poate contribui la reducerea cererii pentru toate formele de trafic de persoane, inclusiv exploatarea sexuală. Acest schimb ar trebui să se bazeze pe activitățile întreprinse în domenii cum ar fi campanii de sensibilizare a publicului care vizează consumatorii și utilizatorii serviciilor, responsabilitatea socială a întreprinderilor, codurile de conduită²⁵, afaceri și drepturi ale omului și inițiative menite să elimine traficul de persoane din lanțurile de aprovizionare a întreprinderilor.

Pentru a înțelege mai bine mecanismul de reducere a cererii, în 2013, în cadrul celui de Al șaptelea program-cadru, Comisia va finanța **cercetarea privind reducerea cererii și a ofertei de servicii prestate și de bunuri produse de victimele traficului de persoane**, inclusiv victimele traficate în scopul exploatarei sexuale și categoriile specifice de victime, cum ar fi copiii. Cercetarea va fi utilizată în cadrul raportului pe care Comisia îl va prezenta în 2016 cu privire la măsurile juridice pe care unele state membre le-au luat pentru a încadra ca infracțiune utilizarea serviciilor prestate de victimele traficului de persoane²⁶.

(2) Acțiunea 2: promovarea instituirii unei platforme a sectorului privat

Cooperarea cu sectorul privat este, de asemenea, esențială pentru reducerea cererii de persoane traficate și dezvoltarea lanțurilor de aprovizionare care nu implică traficul de persoane.

În 2014 se va înființa o coaliție europeană a întreprinderilor împotriva traficului de persoane. Coaliția ar trebui să amelioreze cooperarea cu întreprinderile și cu alte părți interesate, să răspundă provocărilor emergente și să discute măsuri de prevenire a traficului de persoane, în special în domeniile cu risc ridicat. În 2016, Comisia intenționează să colaboreze cu această coaliție pentru **a elabora modele și orientări privind reducerea cererii** de servicii prestate de victimele traficului de persoane, în special în domeniile cu risc ridicat, inclusiv industria sexului, agricultura, construcțiile și turismul.

(3) Acțiunea 3: activități de sensibilizare și programe de prevenire la nivelul UE

Numeroase programe de prevenire a traficului de persoane, în special campanii de sensibilizare, au fost puse în aplicare la nivel local, național, internațional și în țările terțe. Cu toate acestea, s-au întreprins puține acțiuni pentru a evalua în mod sistematic impactul unor astfel de programe de prevenire în ceea ce privește realizarea obiectivelor propuse, cum ar fi schimbări de comportament și de atitudine, reducând astfel riscul de a cădea victimă traficului de persoane. De asemenea, se cunosc puține informații cu privire la valoarea adăugată, coerența și consecvența (dacă este cazul) acestor inițiative și legăturile dintre ele.

În 2013, în cadrul programului de finanțare din domeniul afacerilor interne, Comisia va **analiza în profunzime inițiativele deja existente în materie de prevenire a traficului de persoane, puse în aplicare de diferiți actori.** Apoi, împreună cu statele membre, Comisia va

²⁵ Cum ar fi campania OIM intitulată „Să cumpărăm în mod responsabil”, <http://www.buyresponsibly.org>.

²⁶ Articolul 23 din Directiva 2011/36/UE privind combaterea traficului de persoane.

elabora orientări la nivelul UE privind viitoarele măsuri de prevenire și campanii de sensibilizare care să ia în considerare dimensiunea de gen. Pe baza analizei activităților de prevenire deja existente, **în 2015 se vor stabili legături cu actualele campanii de sensibilizare**²⁷.

În 2014, Comisia va **lansa activități de sensibilizare la nivelul UE** care vor viza grupuri vulnerabile specifice, cum ar fi femeile și copiii expuși riscului de a deveni victime ale traficului de persoane, lucrătorii casnici, comunitățile de romi, lucrătorii fără acte legale, precum și situații ca, de exemplu, evenimente sportive majore, utilizând programul de finanțare din domeniul afacerilor interne. Internetul și rețelele sociale vor fi utilizate ca un mijloc eficace de sensibilizare specifică a publicului.

2.3. PRIORITATEA C: creșterea numărului acțiunilor de urmărire în justiție a traficantilor

Traficul de persoane se extinde dincolo de frontierele fiecărui stat membru. Majoritatea traficantilor operează în rețele bine organizate, care le permit să deplaseze victimele dincolo frontiere sau dintr-un loc în altul în interiorul unei țări. În fapt, traficul intern, în cazul căruia numeroase victime sunt cetățeni ai UE traficați în interiorul propriului stat membru sau în alt stat membru, este în creștere. Cu toate că investigarea și urmărirea în justiție a cazurilor de trafic de persoane au beneficiat recent de o mai mare atenție, numărul total al acțiunilor în justiție introduse în UE în acest domeniu rămâne scăzut. În fapt, datele comparabile au arătat o scădere a numărului de condamnări pronunțate în cauze privind traficul persoane, de la 1 534 în 2008 la 1 445 în 2009 și 1 144 în 2010.

(1) Acțiunea 1: instituirea unor unități naționale multidisciplinare de aplicare a legii

În cadrul ciclului de politică a UE care vizează combaterea infracțiunilor grave și a criminalității organizate, statele membre au recunoscut, în obiectivele strategice și acțiunile operaționale, importanța unei abordări inovatoare, multidisciplinare și proactive pentru a investiga și a urmări în justiție mai eficace cazurile de trafic de persoane.

Pentru a investiga și a urmări în justiție mai eficace traficanții, pentru a intensifica în continuare cooperarea transfrontalieră și pentru a centraliza cunoștințele privind traficul de persoane, statele membre ar trebui **să instituie unități naționale multidisciplinare de aplicare a legii care să combată traficul de persoane**. Unitățile ar trebui să funcționeze ca puncte de contact pentru agențiile UE, în special Europol²⁸, și să transmită informațiile colectate către unitățile naționale ale Europol, pentru ca acestea să le transmită la rândul lor către Europol. Unitățile ar trebui să se concentreze asupra tuturor formelor de trafic de persoane și să îmbunătățească detectarea traficului de persoane, precum și colectarea și analizarea informațiilor pe această temă. Este necesar să se instituie proceduri pentru a reglementa schimbul de informații între unitățile locale și regionale de aplicare a legii și unitățile naționale. Unitățile ar trebui să abordeze, de asemenea, modelele în schimbare ale

²⁷ Cum ar fi campania „Blue Heart” a UNODC sau campania „Blue Blindfold” din Regatul Unit.

²⁸ Unitățile ar trebui să funcționeze ca puncte de contact pentru organismele de aplicare a legii în alte țări din UE și din afara acesteia. Experții unităților ar trebui să participe la reuniuni cum ar fi reuniunea Grupului responsabil de fișierele de lucru pentru analiză privind traficul de persoane, reuniunile referitoare la ciclul de politică a UE și reuniunile punctelor de contact menționate în manualul de contact al Europol pentru combaterea traficului de persoane.

traficului de persoane, cum ar fi utilizarea internetului pentru a recruta victime și a face publicitate serviciilor prestate de acestea.

(2) Acțiunea 2: asigurarea unei investigări financiare proactive

În conformitate cu recomandările Grupului de Acțiune Financiară Internațională din cadrul Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE)²⁹, în 2013 **statele membre ar trebui să efectueze în mod proactiv investigații financiare privind cazurile de trafic**, să furnizeze informațiile necesare fișierelor de lucru pentru analiză ale Europol și să coopereze în continuare cu agențiile UE, cum ar fi Eurojust și Colegiul European de Poliție (CEPOL).

Până în 2015, **Europol va efectua o analiză bazată pe informațiile primite din partea statelor membre cu privire la investigarea financiară a cazurilor de trafic de persoane.** Această analiză ar trebui să conducă la identificarea celor mai bune practici și a unor modele pentru investigațiile financiare ale poliției. Investigația financiară a fost recunoscută ca instrument pentru colectarea de probe. Atunci când se colectează probe în vederea urmăririi în justiție a traficantilor de persoane, multe investigații depind încă, în mare măsură, de declarațiile victimelor. Probele colectate pe baza pistelor financiare ar putea constitui dovada suplimentară necesară, în special în sectoarele cu risc ridicat³⁰, victimele nemaifiind astfel nevoite să se afle în situația dificilă de a depune mărturie în instanță. De asemenea, investigațiile financiare pot fi utile în evaluarea riscului, sporirea cunoștințelor referitoare la modul de operare al celor care comit infracțiuni legate de traficul de persoane și perfecționarea instrumentelor de detecție.

(3) Acțiunea 3: intensificarea cooperării polițienești și judiciare transfrontaliere

Comisia recunoaște importanța creșterii nivelului cooperării judiciare în domeniul combaterii traficului de persoane. Prin urmare, Comisia încurajează autoritățile naționale și agențiile UE **să înființeze, dacă este cazul, echipe comune de investigare și să implice Europol și Eurojust în toate cazurile transfrontaliere de trafic de persoane. Statele membre ar trebui să utilizeze pe deplin agențiile UE și să facă schimb de informații pentru a spori numărul și a îmbunătăți calitatea investigațiilor transfrontaliere la nivelul aplicării legii și la nivel judiciar.** În conformitate cu mandatele lor, agențiile UE ar trebui să facă în mod activ schimb de informații, atât între ele, cât și cu statele membre. **De asemenea, statele membre ar trebui să coopereze cu Eurojust în ceea ce privește punerea în aplicare a viitorului plan de acțiune al Eurojust de combatere a traficului de persoane.**

(4) Acțiunea 4: intensificarea cooperării dincolo de frontiere

În 2012, UE va finanța un proiect-pilot menit **să consolideze cooperarea regională în materie de combatere a traficului de persoane de-a lungul rutelor de trafic din est către UE**, prin intermediul Instrumentului de stabilitate.

Alte inițiative de combatere a criminalității organizate și a traficului de persoane vor contribui, de asemenea, la asigurarea coerenței între aspectele interne și cele externe ale politicilor de securitate ale UE. De asemenea, inițiativele respective vor permite o mai bună

²⁹ Standarde internaționale privind combaterea spălării de bani, a finanțării terorismului și a proliferării acestuia, recomandările Grupului de Acțiune Financiară Internațională (GAFI), Grupul de Acțiune Financiară Internațională din cadrul OCDE, februarie 2012.

³⁰ Europol, „Evaluarea amenințării pe care o reprezintă criminalitatea organizată în UE”, 2011. Aceste sectoare sunt agricultura, construcțiile, industria textilă, asistența medicală, serviciile casnice și industria sexului, pagina 19.

cunoaștere a legăturilor dintre rețelele infracționale implicate în traficul de persoane și alte forme de criminalitate. Obiectivul acestora ar trebui să fie de a îmbunătăți sistemele de colectare, analiză și schimb de date la nivel național și transnațional, de a promova și de a acorda asistență în ceea ce privește schimbul de informații și coordonarea regională în materie de combatere a traficului de persoane și de a consolida cooperarea națională și transnațională în domeniul aplicării legii, precum și capacitatea procurorilor, a personalului consular și a personalului ONG-urilor.

2.4. PRIORITATEA D: consolidarea coordonării și a cooperării între principalii actori și îmbunătățirea coerenței în materie de politică

Coordonarea și cooperarea între principalii actori care își desfășoară activitatea în domeniul combaterii traficului de persoane trebuie îmbunătățite, pe baza unei abordări multisectoriale și multidisciplinare. Coerența este, de asemenea, esențială pentru a se asigura că politicile conexe includ politica de combatere a traficului de persoane.

Cooperarea între diferiții actori poate fi cel mai bine organizată prin intermediul unor mecanisme și proceduri formalizate care generează un angajament clar și definesc rolurile și sarcinile celor implicați. La data de 18 octombrie 2011, agențiile UE din domeniul justiției și afacerilor interne au semnat o declarație comună cu ocazia celei de a cincea zi a UE de luptă împotriva traficului de persoane. Printre dispozițiile acestui acord se numără o mai bună prevenire a traficului de persoane, investigarea și urmărirea în justiție mai eficace a autorilor infracțiunilor, precum și asigurarea unei protecții mai eficace a victimelor, care să respecte drepturile fundamentale și să țină cont de sexul victimelor³¹. Comisia va **coordona și va monitoriza punerea în aplicare a acestui acord**.

(1) Acțiunea 1: consolidarea rețelei UE de raportori naționali sau mecanisme echivalente

Rețeaua informală a UE de raportori naționali sau mecanisme echivalente a fost instituită în 2009 și se reunește o dată la șase luni. În temeiul articolului 19 din Directiva privind prevenirea și combaterea traficului de persoane, toate statele membre au obligația de a institui raportori naționali sau mecanisme echivalente, printre ale căror sarcini se numără realizarea unor evaluări ale tendințelor, măsurarea impactului eforturilor de combatere a traficului de persoane și colectarea de date. În 2013, Comisia va **consolida mecanismul de coordonare la nivelul UE pentru a sprijini activitatea desfășurată de raportorii naționali** în ceea ce privește monitorizarea punerii în aplicare de către statele membre a obligațiilor față de UE și a obligațiilor internaționale, colectarea de date, efectuarea de analize și de cercetări privind tendințele traficului de persoane la nivel național și evaluarea progreselor înregistrate în materie de prevenire și combatere a traficului de persoane, precum și în materie de protecție a victimelor, asigurând, totodată, participarea societății civile.

(2) Acțiunea 2: coordonarea activităților de politică externă ale UE

³¹ Agențiile în cauză sunt Colegiul European de Poliție (CEPOL), Biroul European de Sprijin pentru Azil (EASO), Institutul European pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați (EIGE), Europol, Eurojust, Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene (FRA) și Agenția Europeană pentru Gestionarea Cooperării Operative la Frontierele Externe ale Statelor Membre ale Uniunii Europene (Frontex), <http://ec.europa.eu/anti-trafficking/entity.action?id=55a48066-dcf5-4e71-b191-cedcf0caa97a>.

Atât documentul orientat către acțiune privind consolidarea dimensiunii externe a UE în combaterea traficului de persoane, cât și abordarea globală în materie de migrație și mobilitate prevăd o mai bună coordonare a activităților de politică externă ale UE și furnizează o abordare coerentă, pe baza acordurilor, parteneriatelor strategice și dialogurilor politice ale UE. Ar trebui să se întocmească o listă a țărilor și a regiunilor terțe prioritare pentru viitoarele parteneriate. **În 2013, s-ar putea preconiza instituirea în cadrul delegațiilor UE din țările și regiunile terțe prioritare a unor mecanisme de cooperare în materie de combatere a traficului de persoane**, în scopul consolidării cooperării, al creării de parteneriate și al îmbunătățirii coordonării și coerenței.

Comisia va acționa, de asemenea, în vederea **consolidării și formalizării parteneriatelor cu organizațiile internaționale**³² active în domeniul combaterii traficului de persoane pentru a îmbunătăți schimbul de informații și a asigura cooperarea, în special în sectoarele planificării în materie de politică, stabilirii priorităților, colectării de date, cercetării, monitorizării și evaluării.

Întrucât constituie o încălcare gravă a drepturilor omului menționată în Carta drepturilor fundamentale, traficul de persoane va continua să fie reglementat de **clauzele privind drepturile omului din cadrul acordurilor UE cu țările terțe, inclusiv acordurile de liber schimb**, care stau la baza cooperării în domeniul drepturilor omului și a promovării acestor drepturi³³.

Comisia **va continua să finanțeze proiecte** prin intermediul cooperării pentru dezvoltare și al altor programe de finanțare din domeniul relațiilor externe privind toate aspectele relevante ale traficului de persoane **în țările și regiunile terțe**, inclusiv traficul sud-sud, și care vizează prevenirea, protecția și urmărirea în justiție.

(3) Acțiunea 3: promovarea instituirii unei platforme a societății civile

În 2013 se va institui o platformă europeană a organizațiilor societății civile și a furnizorilor de servicii care își desfășoară activitatea în domeniul protecției și asistenței victimelor în statele membre și în anumite țări terțe. Comisia se va asigura că fondurile necesare în acest scop vor fi disponibile în cadrul programelor de finanțare din domeniul afacerilor interne.

(4) Acțiunea 4: revizuirea proiectelor finanțate de UE

De-a lungul anilor, Comisia Europeană a finanțat numeroase proiecte de combatere a traficului de persoane³⁴. Proiectele respective au vizat diferite părți interesate și au abordat acest aspect din unghiuri variate. Comisia se va asigura că pe site-ul său internet dedicat combaterii traficului de persoane sunt furnizate informații referitoare la toate proiectele finanțate de UE care vizează aspecte interne și externe ale traficului de persoane. Într-o etapă

³² Comisia a formalizat parteneriate încheiate în diferite forme și cooperează cu ONU, Consiliul Europei, Organizația Internațională pentru Migrație, Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa, Organizația Mondială a Sănătății și Organizația Internațională a Muncii. Cooperarea continuă cu aceste organizații va fi importantă în special în ceea ce privește combaterea traficului de persoane în scopul prelevării de organe.

³³ Comunicare comună: *Drepturile omului și democrația în centrul acțiunilor externe ale Uniunii Europene – Către o abordare mai eficientă*, COM (2011) 886 final.

³⁴ Informații privind majoritatea proiectelor sunt disponibile pe site-ul internet al Comisiei care este dedicat combaterii traficului de persoane.

ulterioară, având în vedere necesitatea unei mai mari coerențe în cadrul politicilor din sectoarele care au impact asupra activităților și inițiativelor în materie de combatere a traficului de persoane, în 2014 Comisia va **efectua o revizuire cuprinzătoare a proiectelor**, pentru a repertoria zonele geografice, domeniile, diferiții actori și tipurile de proiecte, precum și rezultatele și recomandările acestora. **Revizuirea respectivă va permite viitoarelor proiecte să fie mai solide și va oferi o bază temeinică pentru elaborarea unei politici a UE și a unor inițiative de finanțare ale acestora care să fie coerente, eficiente din punctul de vedere al costurilor și strategice.**

(5) Acțiunea 5: consolidarea drepturilor fundamentale în cadrul politicii de combatere a traficului de persoane și al acțiunilor conexe

Integrarea drepturilor fundamentale în cadrul politicii și al legislației de combatere a traficului de persoane este necesară pentru asigurarea coerenței acțiunilor de luptă împotriva traficului de persoane. Conform Strategiei Comisiei pentru punerea în aplicare efectivă a Cartei drepturilor fundamentale³⁵, Comisia are obligația de a se asigura dintr-un stadiu incipient, prin intermediul unui „control al respectării drepturilor fundamentale”, că actele sale legislative și alte acte respectă întotdeauna pe deplin drepturile fundamentale garantate de cartă³⁶.

Activități importante au fost întreprinse, de asemenea, de diverse organizații și organisme, și anume Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene, Oficiul Înaltului Comisar al Organizației Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului și Consiliul Europei. În plus, au fost elaborate două instrumente: unul menit să permită organizațiilor societății civile să evalueze politica și legislația privind combaterea traficului de persoane³⁷ și altul menit să ofere orientări în materie de drepturi fundamentale în cadrul evaluărilor impactului efectuate de Comisie.

În scopul consolidării instrumentelor existente și pornind de la valorificarea activității sale anterioare și în curs privind combaterea traficului de persoane, în 2014 Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene va începe **să elaboreze un instrument, cum ar fi un manual sau un ghid, pentru a sprijini statele membre în abordarea aspectelor din domeniul drepturilor fundamentale** legate în mod specific de politica de combatere a traficului de persoane și de acțiunile conexe; acest instrument va lua în considerare structurile, procesele și rezultatele relevante și se va concentra asupra drepturilor victimelor, înglobând o perspectivă de gen și interesul superior al copilului. Într-o etapă ulterioară, Comisia va **acorda asistență statelor membre în punerea în aplicare a acestui instrument**, prin intermediul viitoarelor programe de finanțare din domeniul justiției.

(6) Acțiunea 6: coordonarea necesităților în materie de formare în contextul unei abordări multidisciplinare

Necesitatea de a **organiza cursuri de formare pentru persoanele care lucrează în acest domeniu** este unul dintre punctele-cheie ale Directivei privind combaterea traficului de

³⁵ Strategie pentru punerea în aplicare efectivă a Cartei drepturilor fundamentale de către Uniunea Europeană, COM(2010) 573 final, 19 octombrie 2010, disponibilă la adresa: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:0573:FIN:RO:PDF>.

³⁶ Document de lucru al serviciilor Comisiei - Orientări operaționale privind luarea în considerare a drepturilor fundamentale în cadrul evaluărilor de impact ale Comisiei, SEC (2011) 567 final, 6.5.2011.

³⁷ „The Right Guide” (Ghidul drepturilor), <http://ec.europa.eu/anti-trafficking/entity?id=7dbb0353-cb8a-4bcc-a3fa-34dfbe01bbca>.

persoane și reiese în mod clar din majoritatea răspunsurilor primite în cadrul consultărilor privind prezenta strategie. Mecanismele de formare și programele direcționate și specializate privind combaterea traficului de persoane trebuie să devină mai uniforme și mai coerente³⁸. Persoanele a căror activitate implică în mod regulat abordarea unor aspecte legate de traficul de persoane trebuie să urmeze cursuri de formare. **Comisia va consolida formarea care vizează sistemul judiciar și aplicarea transfrontalieră a legii** prin intermediul Comunicării privind instaurarea unui climat de încredere în justiție la nivelul UE și al Programului european de formare, prevăzut pentru sfârșitul anului 2012. **Principalul obiectiv** al Comisiei va fi acela de **a reuni diferiți actori** pentru a spori coerența în materie de politică și, după caz, de a viza anumite domenii și actori specifici.

Vor fi analizate posibilitățile de dezvoltare a cadrelor de formare pentru țările în tranziție și cele în curs de dezvoltare, inclusiv prin intermediul Fundației Europene de Formare. Colegiul European de Poliție, Frontex și Biroul European de Sprijin pentru Azil vor desfășura în continuare activități privind necesitățile de formare ale părților interesate respective³⁹. Comisia va avea în vedere cooperarea cu delegațiile UE pentru a le pune la dispoziție cursuri de formare privind combaterea traficului de persoane; de această formare vor beneficia și țările terțe, prin intermediul delegațiilor UE.

2.5. PRIORITATEA E: cunoașterea mai aprofundată a preocupărilor emergente referitoare la toate formele de trafic de persoane și formularea unui răspuns eficace la aceste preocupări

Tendențele, modelele și metodele de lucru ale traficanților se schimbă în cazul tuturor formelor de trafic de persoane, adaptându-se la evoluția caracteristicilor cererii și ofertei. Adesea, formele de exploatare se suprapun și se întrepătrund, făcând dificilă detectarea formei exacte de exploatare la care sunt supuse victimele. Acest fapt îngreunează și mai mult identificarea victimelor. Este necesar să putem înțelege rapid aceste tendințe și să asigurăm un răspuns eficace.

(1) Acțiunea 1: dezvoltarea unui sistem de colectare a datelor la nivelul UE

Comisia, împreună cu statele membre, va **dezvolta la nivelul UE un sistem pentru colectarea și publicarea datelor defalcate pe vârstă și sex**. Înțelegerea fluxurilor și a tendințelor traficului intern de persoane va fi o componentă importantă a acestei activități. Pe baza rezultatelor analizei primei inițiative de colectare a datelor din 2012, Comisia va colabora cu raportorii naționali pentru **a se asigura colectarea de date comparabile și fiabile în cadrul inițiativei subsecvente care vizează anii 2011 și 2012**. Se preconizează că rezultatele vor fi disponibile în 2014.

În comunicarea sa privind evaluarea criminalității în UE, Comisia a subliniat necesitatea de a se colecta date fiabile și comparabile pentru elaborarea unei politici privind traficul de

³⁸ Comunicarea *Instaurarea unui climat de încredere în justiție la nivelul UE: o nouă dimensiune a formării judiciare europene*, COM(2011) 551 final.

³⁹ CEPOL oferă cursuri de formare privind combaterea traficului de persoane, precum și o programă de învățământ comună și un modul e-learning pentru ofițerii de poliție. Frontex a elaborat un manual de formare specifică privind combaterea traficului de persoane pentru polițiștii de frontieră. Din setul de instrumente al Biroului European de Sprijin pentru Azil (EASO) vor face parte instrumente și informații referitoare la detectarea și orientarea victimelor traficului de persoane, de exemplu în cadrul modulelor de formare și al manualelor.

persoane care să fie bazată pe elemente concrete. Comunicarea include un plan de acțiune pentru perioada 2011-2015⁴⁰, în vederea colectării de date privind un număr restrâns de indicatori.

(2) Acțiunea 2: îmbunătățirea cunoștințelor referitoare la dimensiunea de gen a traficului de persoane și la grupurile vulnerabile

În 2013, Comisia va **îmbunătăți cunoștințele privind dimensiunea de gen a traficului de persoane**, inclusiv caracteristicile specifice modului în care bărbații și femeile sunt recrutați și exploatați, consecințele în funcție de sex ale diferitelor forme ale traficului și potențialele diferențe în ceea ce privește vulnerabilitatea bărbaților și a femeilor la riscul de a deveni victimă și impactul vulnerabilității asupra acestora.

Vulnerabilitatea față de traficul de persoane și diferitele forme de exploatare depinde de sex. În timp ce în cazul femeilor și al fetelor tendința este de a fi victime ale traficului de persoane în scopul exploatării în industria sexului, în activitățile casnice sau în sectorul îngrijirii, în cazul bărbaților și al băieților tendința este de a fi obligați la muncă forțată, în special în agricultură, construcții, minerit, silvicultură și pescuit. În plus, consecințele pe termen scurt și lung pentru victimele traficului pot fi diferite în cazul femeilor și în cel al bărbaților, în funcție de forma traficului și de sex.

Grupurile vulnerabile sunt mai expuse riscului de a deveni victime ale traficului de persoane. Printre aceste grupuri se numără copiii, în special cei care au părăsit timpuriu școala, copiii lăsați în țara de origine⁴¹, copiii neînsoțiți și copiii cu handicap, precum și persoanele din comunitatea romă⁴². Garantând luarea în considerare a unei perspective de gen, în 2014 Comisia se va asigura, de asemenea, că fondurile necesare sunt disponibile în cadrul programelor de finanțare din domeniul cercetării pentru **a înțelege în mai mare măsură aceste grupuri expuse unui risc ridicat** de a deveni victime și, în viitor, va direcționa acțiunile într-un mod mai coerent și va colabora cu statele membre.

(3) Acțiunea 3: înțelegerea recrutării online

În 2014, în cadrul programului de finanțare privind utilizarea în condiții de mai mare siguranță a internetului, Comisia va susține proiecte menite **să permită o mai bună cunoaștere a recrutării pe internet și prin intermediul rețelelor sociale, inclusiv a recrutării efectuate cu ajutorul intermediarilor**. Internetul se adresează unui public larg, oferind numeroase posibilități de a recruta victime⁴³. Acesta oferă oportunități de angajare (cel mai adesea promovând locuri de muncă atractive în străinătate ca model, dansator, artist de cabaret etc.) care sunt accesibile prin intermediul unor simple motoare de căutare sau ferestre pop-up, forumuri de conversație online și mesaje electronice de tip spam. Instrumentele rețelelor sociale sunt din ce în ce mai utilizate în scopul recrutării.

(4) Acțiunea 4: acțiuni care vizează traficul de persoane în scopul exploatării prin muncă

⁴⁰ Comunicarea *Evaluarea criminalității în UE: plan de acțiune privind statisticile pentru perioada 2011 – 2015*, COM(2011) 713 final.

⁴¹ Este vorba de copiii ai căror părinți lucrează în alt stat membru, lăsându-i în țara de origine.

⁴² Luând în considerare cercetările pe această temă, cum ar fi studiul privind tipologia cerșetoriei infantile în UE și răspunsurile în materie de politică la aceasta, JLS/2009/ISEC/PR/008-F2.

⁴³ A se vedea studiul Consiliului Europei privind utilizarea abuzivă a internetului pentru recrutarea victimelor traficului de persoane, 2007.

Pentru a crește numărul de cazuri de trafic de persoane în scopul exploatării prin muncă care sunt investigate și urmărite în justiție și pentru a îmbunătăți calitatea investigării și a urmăririi în justiție a acestor cazuri, în 2013 Comisia va furniza, în cadrul programului de finanțare din domeniul afacerilor interne, fondurile necesare pentru elaborarea unui **studiu privind jurisprudența din toate statele membre**. Numeroase rapoarte evidențiază existența unor abordări diferite în statele membre în ceea ce privește traficul de persoane în scopul exploatării prin muncă. Dispozițiile de drept penal și punerea lor în aplicare par să difere de la un stat membru la altul. Acest fapt ar putea reprezenta un obstacol în calea cooperării transfrontaliere. O mai bună cunoaștere a jurisprudenței din statele membre ar putea clarifica diferențele în materie de abordare.

În cazul în care sunt puse în aplicare în mod corect, legislația (privind piața) muncii și legile aplicabile migranților care muncesc în UE vor contribui, de asemenea, la prevenirea diferitelor forme ale traficului de persoane. Este necesar să se pună în mai mare măsură accentul pe aspectele administrative ale traficului de persoane, cum ar fi cele privind contractanții și subcontractanții și agențiile de recrutare a forței de muncă, în special în sectoarele cu risc ridicat din perspectiva traficului de persoane. Agenda UE privind munca decentă⁴⁴ și o mai bună protecție socială în țările de origine trebuie, de asemenea, să fie promovate.

În 2015, Comisia va colabora cu Fundația Europeană pentru Îmbunătățirea Condițiilor de Viață și de Muncă (Eurofound) pentru a **elabora un ghid de cele mai bune practici pentru autoritățile publice** privind monitorizarea și controlarea activității agențiilor care oferă locuri de muncă temporare și a agențiilor de intermediere, cum ar fi agențiile de recrutare a forței de muncă, în scopul prevenirii traficului de persoane. Ghidul ar trebui să includă informații referitoare la sistemele de acordare a licențelor și la răspunderea acestor agenții.

De asemenea, Comisia va **consolida cooperarea cu inspectorii din domeniul muncii, al protecției sociale, al sănătății și al siguranței, precum și cu inspectorii din domeniul pescuitului**, în legătură cu identificarea și orientarea victimelor traficului de persoane și în ceea ce privește sensibilizarea și formarea, prin includerea, în 2013, a acestei cooperări pe agenda de lucru a rețelelor UE.

3. EVALUARE ȘI MONITORIZARE

Luând în considerare multitudinea de mecanisme de raportare existente în UE în domeniul traficului de persoane⁴⁵ și legătura dintre prezenta comunicare și Directiva privind combaterea traficului de persoane, Comisia intenționează să instituie proceduri eficiente de monitorizare și evaluare care să nu genereze mecanisme de raportare repetitive. Statele membre sunt încurajate să efectueze propria evaluare și monitorizare a strategiilor naționale și a activităților care vizează combaterea traficului de persoane.

⁴⁴ Comunicarea *Promovarea muncii decente pentru toți: contribuția UE la punerea în aplicare pe plan mondial a agendei de lucru privind munca decentă*, COM(2006) 249 final.

⁴⁵ Intenția este de a utiliza cât mai mult posibil mecanismele de raportare existente în domeniul combaterii traficului de persoane, cum ar fi raportarea în cadrul ciclului de politică a UE pentru combaterea infracțiunilor grave și a criminalității organizate și rapoartele Grupului de experți al Consiliului Europei privind acțiunea împotriva traficului de persoane (GRETA).

În conformitate cu Directiva privind combaterea traficului de persoane, până în aprilie 2015, Comisia va evalua, în cadrul unui raport către Parlamentul European și Consiliu, gradul în care statele membre au luat măsurile necesare pentru a se conforma acestei directive.

Apoi, în conformitate cu directiva, Comisia va **prezenta la fiecare doi ani un raport** către Consiliu și Parlamentul European **privind progresele** înregistrate în combaterea traficului de persoane, cu sprijinul statelor membre. Primul raport, care urmează să fie prezentat în **2014**, **va include o primă evaluare a prezentei comunicări.**

În fine, în 2016, un raport va **evalua impactul legislațiilor naționale care încadrează ca infracțiune utilizarea serviciilor prestate de victimele traficului de persoane.** Dacă este necesar, raportul va conține propuneri adecvate.

Având în vedere măsurile descrise în prezenta comunicare, rețeaua informală de raportori naționali sau mecanisme echivalente va avea un rol esențial în ceea ce privește atât monitorizarea, cât și evaluarea măsurilor respective. Rapoartele elaborate de aceștia la nivelul statelor membre vor fi luate în considerare. **Comisia recomandă cu fermitate raportorilor naționali sau mecanismelor echivalente să se consulte cu societatea civilă în elaborarea rapoartelor lor.**

Asigurarea faptului că prezenta strategie pentru perioada 2012 – 2016 în vederea eradicării traficului de persoane va avea efectul dorit va depinde în mare măsură de finanțare și de implicarea tuturor actorilor menționați în prezenta comunicare.

Rezumatul acțiunilor din cadrul strategiei UE pentru perioada 2012 – 2016 în vederea eradicării traficului de persoane

PRIORITĂȚI ȘI ACȚIUNI	RESPONSABIL	CALENDAR
PRIORITATEA A: identificarea, protecția și acordarea de asistență victimelor traficului de persoane		
Dezvoltarea mecanismelor naționale de sesizare	SM/COM	2012
Orientări privind protecția victimelor	COM	2015
Model pentru un mecanism transnațional de sesizare la nivelul UE	COM	2015
Orientări pentru o mai bună identificare a victimelor traficului de persoane	COM	2014
Orientări pentru serviciile consulare și polițiștii de frontieră privind identificarea victimelor traficului de persoane	COM	2012
Orientări privind sistemele de protecție a copilului	COM	2014
Consolidarea sistemelor de protecție a copilului pentru asigurarea reîntoarcerii în condiții de siguranță și prevenirea retrafficării acestora	SM	2015
Model de cele mai bune practici privind rolul tutorilor și/sau al reprezentanților copiilor care sunt victime ale traficului de persoane	COM/FRA	2014
Informații privind drepturile lucrătorilor, drepturile sociale, drepturile victimelor și drepturile migranților în temeiul legislației UE	COM	2013
Diseminarea, la nivel național, de informații privind drepturile lucrătorilor, drepturile sociale, drepturile victimelor și drepturile migranților	SM/COM	2014

PRIORITĂȚI ȘI ACȚIUNI	RESPONSABIL	CALENDAR
PRIORITATEA B: intensificarea activității de prevenire a traficului de persoane		
Cercetare privind reducerea cererii de servicii prestate de victimele traficului de persoane	COM	2013
Înființarea unei coaliții europene a întreprinderilor împotriva traficului de persoane	COM	2014
Modele și orientări privind reducerea cererii	COM/Coaliția întreprinderilor europene	2016
Analiza inițiativelor existente în materie de prevenire puse în aplicare de părțile interesate	COM	2013
Activități de sensibilizare la nivelul UE care vizează anumite grupuri vulnerabile	COM	2014

PRIORITĂȚI ȘI ACȚIUNI	RESPONSABIL	CALENDAR
PRIORITATEA C: creșterea numărului acțiunilor de urmărire în justiție a traficantilor		
Instituirea unor unități naționale multidisciplinare de aplicare a legii care să combată traficul de persoane	SM	În curs
Investigații financiare proactive privind cazurile de trafic de persoane și cooperare cu agenții ale UE	SM	2013
Analiza informațiilor primite din partea SM cu privire la investigarea financiară a cazurilor de trafic de persoane	Europol/SM	2015

Echipe comune de investigare	SM/agenții ale UE	În curs
Utilizarea pe deplin a agențiilor UE	SM/agenții ale UE	În curs
Punerea în aplicare a planului de acțiune al Eurojust de combatere a traficului de persoane	Eurojust/SM	2013
Cooperare regională în materie de combatere a traficului de persoane de-a lungul rutelor din est către UE	COM	2012

PRIORITĂȚI ȘI ACȚIUNI	RESPONSABIL	CALENDAR
PRIORITATEA D: consolidarea coordonării și a cooperării între principalii actori și îmbunătățirea coerenței în materie de politică		
Coordonarea și monitorizarea punerii în aplicare a declarației comune semnate de agențiile JAI ale UE	COM	În curs
Consolidarea mecanismului de coordonare la nivelul UE pentru a sprijini rețeaua informală de raportori naționali sau mecanisme echivalente	COM/SM	2013
Eventuala instituire a unor mecanisme de cooperare în cadrul delegațiilor UE din țările și regiunile terțe prioritare	COM/SEAE/SM	2013
Consolidarea și formalizarea parteneriatelor cu organizații internaționale	COM/organizații internaționale/SEAE	În curs
Includerea combaterii traficului de persoane în clauzele privind drepturile omului	COM/SEAE	În curs
Finanțarea proiectelor privind combaterea traficului de persoane în țări și regiuni terțe	COM/SEAE	În curs

Platforma europeană a organizațiilor societății civile și a furnizorilor de servicii	COM	2013
Revizuirea proiectelor finanțate de UE privind combaterea traficului de persoane	COM	2014
Instrument de evaluare a drepturilor fundamentale în cadrul politicii de combatere a traficului de persoane și al acțiunilor conexe	COM/FRA	2014
Sprijinirea statelor membre în punerea în aplicare a instrumentului de evaluare	COM/SM	În curs
Consolidarea formării care vizează sistemul judiciar și funcționarii însărcinați cu aplicarea transfrontalieră a legii	COM/agenții ale UE/SM	2012
O mai mare coerență în materie de politică prin intermediul programelor de formare	COM/SM	În curs

PRIORITĂȚI ȘI ACȚIUNI	RESPONSABIL	CALENDAR
PRIORITATEA E: cunoașterea mai aprofundată a evoluției tendințelor în materie de trafic de persoane și formularea unui răspuns eficace la această evoluție		
Un sistem la nivelul UE pentru colectarea și publicarea datelor defalcate pe sex și vârstă	COM/SM	2012
Date comparabile și fiabile în cadrul inițiativei subsecvente care vizează anii 2011 și 2012	COM/SM/raportori naționali	2014
Cercetare privind dimensiunea de gen a traficului de persoane	COM	2013
Cercetare privind grupurile cu risc ridicat de a deveni victime ale traficului de persoane	COM	2014
Cercetare privind recrutarea pe internet și prin intermediul rețelelor sociale	COM/SM	2014

Studiu privind jurisprudența referitoare la traficul de persoane sau la exploatarea prin muncă	COM/SM	2013
Ghid de cele mai bune practici pentru autoritățile publice privind monitorizarea activității agențiilor care oferă locuri de muncă temporare și a agențiilor de intermediere	EUROFOUND/COM	2015
Cooperare cu inspectorii din domeniul muncii, al protecției sociale, al sănătății, al siguranței și al pescuitului	COM	2013